

Uitnodiging manifestatie prijsvraag Brood en Spelen

Radicaal – realistisch – realiseerbaar

6 februari 2019

Kringlooplandbouw, voedselbossen en broedplaatsen voor ondernemerschap. Permacultuur, eikeloogsten, precisietechnologie en mantelzorg. Het is een kleine greep uit de vele interessante initiatieven die de ontwerpprijsvraag Brood en Spelen heeft opgeleverd.

Meer dan een half jaar hebben de winnende teams van prijsvraag Brood en Spelen hun eerste ideeën uitgewerkt tot in een businessplan en ruimtelijke verbeelding. Op 6 februari 2019 zijn deze voorstellen voor iedereen te zien in het provinciehuis van Noord-Brabant.

De zestien teams presenteren er hun plannen; er is een overzichtstentoonstelling en publicatie over de voorstellen die in de tweede ronde zijn uitgewerkt. Prof.dr.ir. Louise O. Fresco (voorzitter raad van bestuur Wageningen University & Research) geeft een reactie op de opbrengsten van de prijsvraag. In een talkshow wordt gesproken met initiatiefnemers, mogelijk-makers en deelnemers over de impact van de plannen.

Initiatiefnemers en deelnemers aan de prijsvraag stellen uw aanwezigheid bijzonder op prijs. Het programma kunt u lezen op de website.

Datum: 6 februari

Inloop: 11.30u, start programma om 12.30u

Locatie: Provinciehuis Noord-Brabant

Adres: Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch

BROOD EN SPELEN
nieuwe perspectieven
voor het platteland

PROGRAMMA

11.30u - Inloop met lunch

Bekijk de tentoonstelling met de 16 inzendingen van Brood en Spelen, aangevuld met eigen producten en presentaties. In de hal is daarnaast ook het [Panorama Nederland](#) van het College van Rijksadviseurs te bekijken, een optimistisch toekomstbeeld voor Nederland, verbeeld in een 360 graden panorama.

12.30u - Opening

Met o.a. Erik van Merrienboer (gedeputeerde Noord Brabant), Berno Strootman (Rijksadviseur voor het landschap) en Rutger Oolbekkink (projectleider Brood en Spelen).

13.00u – Parallelsessies ronde 1

Kringlooplandbouw op zand

Het sluiten van kringlopen wordt de nieuwe leest waarop de landbouw is geschoeid. Die kringlopen worden zo dichtbij mogelijk gesloten en de reststromen worden zo optimaal mogelijk benut. Natuur en landbouw zijn in deze inzendingen onlosmakelijk met elkaar verbonden en versterken elkaar wederzijds. In beleid, regelgeving en belangenbehartiging zijn het echter nog steeds gescheiden domeinen. De inzendingen laten zien hoe kringlooplandbouw eruit kan zien, hoe het de biodiversiteit versterkt, de arme zandbodem verbetert en landbouw en landschap een nieuw gezicht geeft.

- Deelnemende teams: Wederkeer van het pastorale landschap, Natuurinclusieve streekboerderijen Slabroek, Melk en Noot.

Meerkleurig erf

Door schaalvergroting en de transitie in de landbouw voldoen de agrarische erven en gebouwen niet altijd meer. Samen met het ontbreken van opvolgers dreigen deze plekken te verdwijnen. Dit vraagt om innovaties om de erven, gebouwen en omgeving opnieuw betekenis te geven. Op verschillende manieren geven de inzendingen vorm aan het concept van broedplaatsen voor innovatief ondernemerschap.

- Deelnemende teams: Start-up Farm, Proefboerderij Haverkamp, Kwatrijn

B2B2C: business to business (to consumer)

Een voorstel voor de circulaire productie van populieren en een concept waarbij natuurontwikkeling en landbouw hand in hand gaan. Twee initiatieven die uitgaan van nieuwe verdienmodellen. In kortere ketens en met directe relaties tussen bedrijven. De proposities voegen niet alleen waarde toe voor bedrijven, maar dragen bij aan CO2 opgave, biodiversiteit en de robuustheid van gewassen en geven een impuls aan de regionale economie.

- Deelnemende teams: Productief Peppelland, Natuurakker

14.00 Parallelsessies ronde 2

Kwaliteit waarderen

Boeren die zorgdragen voor de publieke waarden, zoals het onderhouden en verbeteren van het landschap, worden hier niet voor beloond. Dat levert zowel landschapspijn als boerenpijn op. Hoe kunnen we nieuwe mechanismes voor (im)materiele beloning voor landschappelijke meerwaarde creëren? En hoe blijft de grondeigenaar daarbij baas over zijn eigen grond?

- Deelnemende teams: Sterboeren, Twents Precisielandgoed, Wat een eikels in het Twentse landschap

Landgoedmodel

Landgoederen staan van oudsher model voor het combineren van economische continuïteit, natuurlijk kapitaal, cultureel erfgoed en sociale doelen. Dit organisatiemodel kenmerkt zich door een gebiedsgerichte aanpak, waarbij de samenwerking tussen grondeigenaar, ondernemers, gebruikers en omgeving essentieel is. De inzendingen illustreren de meerwaarde van zo'n geïntegreerde benadering.

- Deelnemende teams: Circulaire boerderij Beers, Verborgten Landschap en Educatie, recreatie

B2B2C: Business(-to-Business)-to-Consumer

Efficiënte productie en kostprijsverlaging vormen voor veel boeren een keurslijf. Wie anders wil, heeft een nieuw verdienmodel nodig. Bijvoorbeeld in korte ketens, met directe relaties tussen boeren en consumenten. Dat biedt meer zeggenschap over de productiewijze, meer marge op producten en een impuls voor de regionale economie. De proposities voegen niet alleen waarde toe voor de consument, maar dragen ook bij aan CO2 opgave, biodiversiteit of levend erfgoed. Weet wat je eet is een voedsel coöperatie in oprichting en Smaakstaat is een initiatief dat consumenten via culturele instellingen met boeren verbindt.

- Deelnemende teams: Smaakstaat, weet wat je eet.

15.00u - Pauze

15.20u - Lezing prof. Dr ir Louise O. Fresco Reflectie op de prijsvraag en inzendingen.

15.45u – Talkshow

Een talkshow in een aantal ronden met initiatiefnemers, mogelijkmakers, investeerders en deelnemers aan de prijsvraag

- **Ruimte in regelgeving** met Floris Alkemade, Erik van Merrienboer, Marinus Biemans (wethouder Deurne), Emile Reiding (BZK) en deelnemer
- **Nieuwe verbindingen** met Berno Strootman, Johan Osinga (LNV), deelnemer, Heleen Lansink (jurylid), vertegenwoordiger ZLTO.
- **Radicaal, realistisch, realiseerbaar.** Gesprek over de samenwerking tussen grondeigenaren en ontwerpers met een aantal deelnemers.

16.15u - Afsluiting door Floris Alkemade

16.30u - Netwerkborrel

